

VENDIM
Nr. 84, datë 30.12.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 13.10.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 44 Akti që i përket:

KËRKUES: Shaban Kokaj

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr. 10, datë 26.5.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë; nr. 168, datë 27.11.2014 të Gjykatës së Apelit Shkodër; nr. 447, datë 5.3.2015 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f, 134/1/i dhe 134/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatos Lulo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, Shaban Kokaj, që kërkonte pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që kërkonte rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuarisi, me vendimin nr. 67, datë 22.11.1991 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë, është dënuar me 18 vjet burgim për kryerjen e veprës penale “Vrasje me dashje për motive të dobëta”. Ky vendim ka marrë formë të prerë në datën 18.1.1992. Pasi ka vuajtur një pjesë të dënimit, kërkuarisi është arratisur nga vendi i vuajtjes së dënimit në mars të vitit 1997. Në datën 6.4.2009 kërkuarisi është arrestuar dhe është futur sërish në burg për vazhdimin e ekzekutimit të dënimit të mbetur.

2. Në datën 19.2.2013, pas lejes shpërblyese, kërkuarisi nuk është kthyer në vendin e vuajtjes së dënimit. Me vendimin nr. 63, datë 14.10.2013 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Mat kërkuarisi është dënuar me 4 vjet burgim për kryerjen e veprës penale “Largim i të burgosurit nga vendi i qëndrimit”. Ndërsa me vendimin nr. 96, datë 11.11.2013, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Mat ka bashkuar dënimin e mbetur (5 vjet e 8 muaj) me dënimin e dhënë si pasojë e largimit të kërkuarit (4 vjet), duke e dënuar përfundimisht me 9 vjet e 8 muaj burgim. Ky vendim ka marrë formë të prerë në datën 22.11.2013.

3. Kërkuarisi nëpërmjet mbrojtësit të tij i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë me kërkesë me objekt: “Mosekzekutimi i vendimit penal të formës së prerë duke u përjashtuar nga vuajtja e dënimit për shkak të parashkrimit të ekzekutimit të vendimit nr. 67, datë 22.11.1991 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë”.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tropojë, me vendimin nr. 10, datë 26.5.2014, ka vendosur rrëzimin e kërkesës.

5. Gjykata e Apelit Shkodër, me vendimin nr. 168, datë 27.11.2014, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 10, datë 26.5.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë.

6. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 447, datë 5.3.2015, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuksi.

II

7. Kërkuksi Shaban Kokaj i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata), duke pretenduar se ndaj tij është zhvilluar një proces i parregullt ligjor në të tria shkallët e gjykimit. Më konkretisht ai ka parashtruar se:

7.1 Arsyetimi i vendimit të Gjykatës së Apelit është kontradiktor, pasi nga njëra anë, kjo gjykatë pranon se është parashkruar ekzekutimi i vendimit të formës së prerë dhe, nga ana tjetër, lë në fuqi vendimin e gjykatës së faktit që ka rrëzuar kërkesën e kërkuksit.

7.2 Nga ana e gjykatës së faktit dhe Gjykatës së Apelit nuk është zbatuar drejt ligji material që lidhet e institutit e parashkrimit. Ky veprim i gjykatave vjen në kundërshtim me praktikën unifikuese të Gjykatës së Lartë, konkretisht me vendimin nr. 7, datë 11.10.2002 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

7.3 Gjykata e Lartë, në kundërshtim me nenin 68/a të Kodit Penal (KP), edhe pse jemi në kushtet e zbatimit të gabuar të ligjit, nuk e ka pranuar rekursin e paraqitur nga kërkuksi.

8. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka prapësuar si më poshtë:

8.1 Argumentet e kërkuksit për mospranimin e rekursit nga Gjykata e Lartë duhen vlerësuar në këndvështrimin e së drejtës së aksesit në gjykatë. Në rastin konkret nuk konstatohet cenim i së drejtës së aksesit në Gjykatën e Lartë nga mospranimi i rekursit. Gjykata e Lartë, pasi ka marrë në shqyrtim shkaqet e rekursit, i ka dhënë përgjigje kërkuksit lidhur me to.

8.2 Pretendimet e kërkuksit lidhur me zbatimin e gabuar të ligjit material kanë të bëjnë me vlerësime që u takojnë gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe nuk mund të bëhen objekt i kontrollit kushtetues.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuksit

9. Kërkuksi legjitimohet *ratione personae* në lidhje me pretendimet e tij, të cilat i ka paraqitur në kërkesë, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur në Gjykatën Kushtetuese brenda afatit të parashikuar nga neni 30 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

10. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae* të kërkuksit, neni 131/f i Kushtetutës parashikon se individ mund t’i drejtohet Gjykatës Kushtetuese për gjykimin përfundimtar të pretendimeve të tij për cenimin e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e kësaj të drejte.

11. Gjykata është shprehur se kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Shqyrtimi kushtetues i kërkesave individuale udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit). Një qëndrim i ndryshëm do ta kthente Gjykatën Kushtetuese në një instancë të zakonshme, gjë që nuk është funksioni i saj (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19, datë 2.4.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Gjykata ka theksuar se, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, individ mund t’i drejtohet kësaj Gjykate për pretendime që lidhen me cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, vetëm pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave. Juridiksioni kushtetues për shkëljen e të drejtave themelore për një proces të rregullt ligjor bëhet i

mundur kur shterohen mjetet juridike të ankimit në gjykatat e zakonshme. Shterimi i mjeteve juridike përbën kusht paraprak që duhet të përmbushet nga individit përpara se t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese. Ky rregull nënkupton jo vetëm që individit t'u jetë drejtuar të gjitha instancave të zakonshme, por edhe që të gjitha pretendimet që ngre në këtë Gjykatë t'i ketë paraqitur më parë në këto instanca, të paktën në substancë, duke respektuar kërkesat formale dhe afatet e parashikuara në ligjin procedural (*shih vendimin nr. 31, datë 25.5.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Në vështrim të standardeve të mësipërme kushtetuese, si dhe të rrethanave të çështjes konkrete, pas shqyrtimit të materialeve bashkëlidhur kërkesës, Gjykata konstaton se kërkuksi pretendimin e tij për cenimin e standardit të arsytimit nga Gjykata e Apelit nuk e ka ngritur në rekursin e paraqitur në Gjykatën e Lartë. Në kushtet kur ky pretendim nuk është ngritur dhe nuk është argumentuar në rekursin e paraqitur nga kërkuksi, Gjykata vlerëson se ky i fundit nuk legjitimohet *rationae materiae* për t'iu drejtuar Gjykatës Kushtetuese, pasi nuk ka shteruar mjetet ligjore në dispozicion, në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës për këtë pretendim.

B. Për pretendimin e cenimit të së drejtës së aksesit në Gjykatën e Lartë

14. Kërkuksi pretendon se nga ana e gjykatës së faktit dhe Gjykatës së Apelit nuk është zbatuar drejt ligji material që lidhet e institutin e parashkrimit. Ky veprim i gjykatave vjen në kundërshtim me praktikën unifikuese të Gjykatës së Lartë, konkretisht me vendimin nr. 7, datë 11.10.2002 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë. Gjithashtu, kërkuksi pretendon se Gjykata e Lartë, në kundërshtim me nenin 68/a të KP-së, edhe pse jemi në kushtet e zbatimit të gabuar të ligjit, nuk e ka pranuar rekursin e paraqitur nga kërkuksi.

15. Bazuar në parimin *jura novit curia*, Gjykata ka theksuar se ajo mund të vlerësojë vetë nëse pretendimet e ngritura në kërkesë bien në fushën e veprimit të një dispozite të caktuar, që nuk është parashtruar para saj dhe se ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga cilësimi që u është bërë fakteve të çështjes nga kërkuksi (*shih vendimin nr. 27, datë 9.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata vlerëson se pavarësisht nga mënyra e formulimit të kërkesës, pretendimet e kërkuksit se Gjykata e Lartë edhe pse është ndodhur përpara kushteve të zbatimit të gabuar të ligjit nga gjykata e faktit dhe ajo e apelit nuk e ka pranuar rekursin, duhet të trajtohen në këndvështrimin e respektimit të së drejtës së aksesit në gjykatë.

16. Gjykata ka pranuar se kontrolli kushtetues që ajo ushtron ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të çdo individit për një proces të rregullt ligjor. Në këtë vështrim, Gjykata mund të vlerësojë mënyrën e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit, që në parim u takon gjykatave të sistemit të zakonshëm, vetëm nëse përmes këtij procesi janë cenuar të drejtat kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor. Në këto raste Gjykata analizon ligjin, faktin dhe rrethanën përkatëse në atë dimension që ka ndikim mbi të drejtat dhe liritë e parashikuara nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, gjë që përbën juridiksionin e saj kushtetues. Detyra e kësaj Gjykate nuk është zgjidhja e një çështjeje konkrete, por identifikimi i fakteve të natyrës kushtetuese, të cilat shërbejnë për realizimin e kompetencave të saj (*shih vendimin nr. 14, datë 3.6.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Gjykata në jurisprudencën e saj ka trajtuar të drejtën për t'ju drejtuar gjykatës si një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Kjo e drejtë e individit përbën garanci për administrimin e mirë të drejtësisë, prandaj çdo interpretim i ngushtë i nenit 42 të Kushtetutës dhe i nenit 6 të KEDNJ-së nuk përputhet me qëllimet dhe objektin e tyre. Në këtë kuptim, e drejta e individit për t'ju drejtuar gjykatës nuk përfshin vetëm të drejtën për të hapur një proces, por edhe të drejtën për të pasur, nga ana e gjykatës, një zgjidhje përfundimtare në lidhje me mosmarrëveshjen objekt gjykimi, pasi aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj lidhur me pretendimet e ngritura përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së (*shih*

vendimin nr. 14, datë 3.6.2009 të Gjykatës Kushtetuese).

18. Gjithashtu, Gjykata ka vlerësuar se neni 42 i Kushtetutës sanksionon në vetvete jo vetëm të drejtën e individit për t'iu drejtuar gjykatës, por edhe detyrimin e shtetit që t'ia garantojë atij këtë akses. Gjykata ka konsideruar se sipas këtij neni detyrimi për të garantuar të drejtën efektive të aksesit në gjykatë nuk nënkupton thjesht mungesën e një ndërhyrjeje, por mund të kërkojë ndërmarrjen e veprimeve pozitive nga ana e shtetit. Në rast se mohohet një e drejtë e tillë, procesi konsiderohet jo i rregullt, sepse aksesit në gjykatë është para së gjithash një kusht kryesor për të realizuar mbrojtjen e të drejtave të tjera. Shteti i së drejtës nuk mund të konceptohet pa u njohur individëve të drejtën dhe mundësinë për t'iu drejtuar gjykatës (*shih vendimin nr. 67, datë 17.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Gjykata është shprehur se përdorimi i mjetit procedural të përshtatshëm ankimes në formë e në përmbajtje, siç është sanksionuar në Kodin e Procedurës Penale, nuk përbën një kërkesë formale, por një kërkesë që lidhet me thelbin e së drejtës së mbrojtjes dhe të pjesëmarrjes aktive në gjykim. Mostrajtimi i mjetit procedural në mënyrë substanciale cenon të drejtën e mbrojtjes të të gjykuarit dhe njëkohësisht aksesin e tij në Gjykatën e Lartë (*shih vendimin nr. 21, datë 24.7.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Gjykata, në funksion të kontrollit të respektimit të standardit për akses në gjykim, vlerëson të shprehet paraprakisht për kuptimin kushtetues të cenimit të lirisë së individit dhe të parashkrimit të ekzekutimit të dënimit, si dhe për pasojat që ai sjell ndaj procedurave të gjykimit në Gjykatën e Lartë.

21. Sipas nenit 27/1 të Kushtetutës askujt nuk mund t'i hiqet liria, përveçse në rastet dhe sipas procedurave të parashikuara me ligj. Neni 42/1 i Kushtetutës përcakton se liria, prona dhe të drejtat e njohura me Kushtetutë dhe me ligj nuk mund të cenohen pa një proces të rregullt ligjor. Në rastin e ekzekutimit të vendimeve penale të formës së prerë, ku si pasojë e ekzekutimit të tyre cenohet liria e individit, kjo liri nuk mund të cenohet pa pasur një proces të rregullt ligjor dhe pa qenë e parashikuar në dispozitat ligjore përkatëse.

22. Në legjislacionin penal ligjvënësi, ndër të tjera, ka parashikuar edhe rastet në të cilat vendimet gjyqësore nuk ekzekutohen. Kështu, sipas nenit 68/a të KP-së parashikohet se *“vendimi i dënimit nuk ekzekutohet kur nga dita që ka marrë formë të prerë kanë kaluar: a) njëzet vjet për vendimin që përmban dënim pesëmbëdhjetë gjer në njëzetepesë vjet burgim”*. Sipas përcaktimit të kësaj dispozite vërehet se ligjvënësi ka parashikuar në të afatet, me kalimin e të cilave, vendimi i dënimit, dhënë ndaj një personi për vepra penale të kryera prej tij, nuk mund të ekzekutohet më. Në këtë rast ndodhemi para parashkrimit të së drejtës së organeve kompetente shtetërore, të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve të dënimit. Nga përmbajtja e kësaj dispozite konstatohet se qëllimi i ligjvënësit nëpërmjet kësaj dispozite ka qenë vendosja e një kufizimi kohor për organet kompetente shtetërore të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve të dënimit brenda të cilit këto organe kanë të drejtë të vënë në ekzekutim një vendim penal të formës së prerë. Duke pasur parasysh afatet e vendosura në nenin 68 të KP-së, kjo e drejtë e këtyre organeve shuhet me kalimin e këtyre afateve kohore.

23. Gjithashtu, neni 480 i KPP-së parashikon se në fazën e ekzekutimit të vendimit gjyqësor, gjykatat e juridiksionit të zakonshëm janë kompetente të vendosin për shuarjen e veprës penale pas dënimit, për shuarjen e dënimit, si dhe për çdo rast tjetër të parashikuar me ligj. Po sipas kësaj dispozite kur vërtetohet shuarja e veprës penale ose e dënimit, gjykata e deklaron këtë edhe kryesisht, duke marrë masat përkatëse. Kështu, në kuptim të neneve 42 dhe 135 të Kushtetutës gjykata është organi kompetent që gjykon akuzat e ngritura ndaj individëve për vepra penale, dhe me konstatimin e rasteve të parashikuara në dispozitat penale të sipërcituara autorizohet të deklarojë shuarjen e dënimit edhe kryesisht.

24. Gjykata konstaton se në datën e largimit të kërkuesit nga vendi i vuajtjes së dënimit (19.2.2013) afati i ekzekutimit të dënimit të tij ishte parashkruar, pasi kishin kishin kaluar 20 vjet nga momenti kur vendimi nr. 67, datë 22.11.1991 kishte marrë formë të prerë. Në këto kushte, kur nga momenti që vendimi ka marrë formë të prerë kanë kaluar 20 vjet, ekzekutimi i dënimit konsiderohet

i parashkruar.

25. Gjykata vëren se moszbatimi i dispozitave penale në kontekstin e fakteve të pranuara, ka cenuar kërkuesin në të drejtat e tij kushtetuese të parashikuara nga nenet 27 dhe 42 të Kushtetutës, si pasojë e një gjykimi jo të drejtë, duke i kufizuar atij lirinë dhe duke cenuar kështu edhe sigurinë juridike. Gjykata rithekson se parimi i shtetit të së drejtës, ku mbështetet një shtet demokratik, nënkupton sundimin e ligjit dhe mënjanimin e arbitraritetit, me qëllim që të arrihet respektimi dhe garantimi i dinjitetit njerëzor, drejtësisë dhe sigurisë juridike. Disa nga elementet e shtetit të së drejtës janë: parimi i ndarjes së pushteteve, siguria juridike dhe respektimi i të drejtave dhe lirive themelore të njeriut (*shih vendimin nr. 29, datë 31.5.2010 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar se legjislacioni penal ka për detyrë të mbrojë vlera të rëndësishme, të tilla si pavarësia e shtetit dhe tërësia e tij territoriale, dinjiteti i njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, rendi kushtetues, prona etj. (*neni 1/b të KP-së*). Ai bazohet në parimet kushtetuese të shtetit të së drejtës, të barazisë përpara ligjit, të drejtësisë në caktimin e fajësisë dhe të dënimit, si dhe të humanizmit (*neni 1/c të KP-së*). Ky legjislacion është një tregues kuptimplotë për çdo vend, në kuptimin se sa ai është në gjendje të balancojë të drejtën e shtetit për të siguruar rendin publik e shoqëror, nga njëra anë, me të drejtat dhe liritë e individit, nga ana tjetër (*shih vendimet nr. 1, datë 12.1.2011; nr. 47, datë 27.6.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Gjykatat e faktit, megjithëse e kanë konstatuar parashkrimin në vendimet e tyre, kanë arsyetuar *stricto sensu* se ato janë përpara një vendimi gjyqësor të formës së prerë, i cili nuk e ka konstatuar parashkrimin dhe për këtë arsye ato nuk mund të disponojnë mbi çështjen, pasi do të cenonin parimin e gjësë së gjykuar. Sipas tyre, duke qenë se ka një vendim penal të formës së prerë, me të cilin është bërë bashkimi i dënimeve afati i parashkrimit do të fillojë nga data kur vendimi i bashkimit të dënimeve ka marrë formë të prerë. Në vlerësim të Gjykatës ky arsyetim i gjykatave të faktit e ka vendosur kërkuesin në situatën ku atij i duhet të vuajë një dënim i cili është parashkruar. Këto shkelje të bëra nga gjykatat e faktit nuk janë konstatuar as nga Gjykata e Lartë. Vetë Gjykata e Lartë në vendimin unifikues të saj nr. 7/2002, i cili ka interpretuar parashkrimin e dënimit penal (nenin 68 të KP-së), është shprehur se [...]nuk mund të ketë zgjatje të afateve të parashkrimit të ekzekutimit të dënimit për asnjë lloj shkak. Kjo vlen si për rastet kur vendimi i dënimit nuk është vënë fare në ekzekutim, ashtu edhe për rastet kur ky vendim është vënë në ekzekutim dhe pasi i dënuari ka filluar të vuajë dënimin, vuajtja e mëtejshme e tij ndërpritet për çfarëdolloj shkak, sikurse mund të jetë edhe largimi i të dënuarit nga vuajtja e dënimit[...]. Kërkuesi nuk ka paraqitur kërkesë për mosekzekutimin e vendimit penal për shkak të parashkrimit, por është larguar nga vendi i vuajtjes së dënimit. Parashkrimi i dënimit nuk është konstatuar as nga gjykata e shkallës së parë kur ka bashkuar dënimet, por vetëm pasi gjykata e shkallës së parë ka dhënë një vendim të ri ku ka bashkuar dënimet, kërkuesi ka paraqitur kërkesë për mosekzekutim të dënimit për arsye të parashkrimit të tij.

27. Gjykata vëren se edhe në rekursin e paraqitur në Gjykatën e Lartë kërkuesi ka evidentuar faktin se ekzekutimi i vendimit të dënimit nr. 67, datë 22.11.1991 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tropojë është parashkruar, për arsye se kanë kaluar 20 vjet nga momenti i marrjes formë të prerë të vendimit. Jurisprudenca kushtetuese ka theksuar se Gjykata e Lartë, për shkak të pozicionit dhe rolit të saj si gjykatë ligji, ka për detyrë të kontrollojë mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga ana e gjykatave më të ulëta (*shih vendimet nr. 35, datë 20.12.2005; nr. 14, datë 17.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Po ashtu, Gjykata, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, ka tashmë një qëndrim të konsoliduar, sipas të cilit kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Një linjë e tillë lidhur me raportin ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit) (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19, datë 2.4.2012; nr. 58, datë 24.12.2012; nr. 52, datë 2.12.2013; nr. 3, datë 23.1.2014 të*

Gjykatës Kushtetuese). Kërkuesi në rekursin e paraqitur në Gjykatën e Lartë ka ngritur pretendime të natyrës kushtetuese për sa i përket parashkrimit të ekzekutimit të vendimit, ku si pasojë e moskonstatimit të këtij fakti atij i është cenuar liria e tij. Pavarësisht kësaj, Gjykata e Lartë ka vendosur në dhomën e këshillimit mospranimin e rekursit, duke mos u shprehur dhe mos u dhënë përgjigje këtyre pretendimeve me natyrë kushtetuese. Gjykata për vendimet e dhëna nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit dhe referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale ka theksuar se vetëm kur janë të pranishme pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, atëherë vendimi i Kolegjit për mospranimin e rekursit vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 19, datë 19.7.2005; nr. 22, datë 6.6.2011; nr. 18, datë 14.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Në rastin konkret, Gjykata vlerëson se përderisa në rekurs ishin ngritur pretendime me natyrë kushtetuese, Gjykata e Lartë duhej të shprehej mbi to në respektim të rolit të saj kontrollues dhe parimit të subsidiaritetit.

28. Si përfundim, nisur nga sa më sipër, Gjykata çmon se në çështjen konkrete Gjykata e Lartë ka lejuar një proces të parregullt ligjor, në kuptim të neneve 42 dhe 43 të Kushtetutës, duke mos ushtruar funksionin e saj kontrollues për respektimin e standardeve kushtetuese të procesit të rregullt ligjor nga gjykatat më të ulëta.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës dhe shfuqizimin si antikushtetues të vendimit nr. 447, datë 5.3.2015 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar),
Hoxha, Fatos Lulo

Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Fatmir

Anëtarë kundër: Besnik Imeraj